

Het Jaagpad langs de Schinkel en Nieuwe Meer

Het Jaagpad is een fiets- en voetpad langs de de Schinkel en Nieuwe Meer in het zuidwesten van Amsterdam.

De gekanaliseerde rivier de Schinkel loopt vanaf de Overtoomse Sluis naar het zuiden en gaat bij de Nieuwe Meersluizen over in de Nieuwe Meer, dit loopt verder in zuidwestelijke richting naar de Ringvaart van de Haarlemmermeer. Oorspronkelijk was de Nieuwe Meer een uitloper van de Haarlemmermeer, waarvan een gedeelte ook wel Oude Meer werd genoemd.

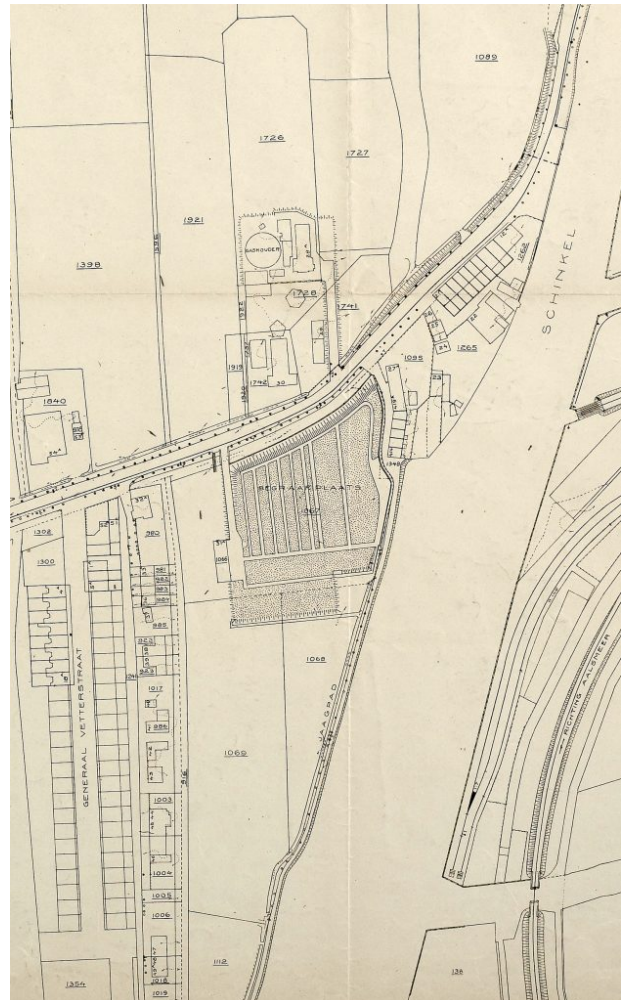
Scheepvaart ten zuidwesten van Amsterdam

Vanaf de 14e eeuw waren deze wateren een belangrijke scheepvaartroute tussen Amsterdam

Uitsnede van de kaart van Floris Balthasar en zijn zoon Balthasar Florisz van Berckenrode uit 1615 met de Nieuwe Meer en de Schinkel. Duidelijk zichtbaar de grenzen van de Slotervaart (lichtgroen), met een 'Tonne' in de ban van Nieuwer-Amstel aan de noordelijke oever van het water.

en Aalsmeer en Leiden. Na de aanleg van de Kostverlorenwetering vanaf 1413 vanaf de Schinkel in noordoostelijke richting was er een vaarweg in de richting van Amsterdam. Het Aalsmeerder Veerhuis uit 1634 aan de Sloterkade 21-22 herinnert hier nog aan. Deze weg heette in de 17e eeuw 'Schinkelwegh'.

Uitsnede van een gemeentelijke kaart uit 1921 van de Schinkel met aan de westkant het Jaagpad. Helemaal links de Generaal Vetterstraat en het Spijtellaantje. Het grijze vlak in het midden is Begraafplaats 'Huis te Vraag', rechts daarvan het begin van het Jaagpad en de scheepswerf die op de plaats kwam van Huis te Vraag. Ten noorden van de begraafplaats is nog de gasfabriek van de gemeente Sloten te zien.

Dam in de Schinkel

Tussen Amsterdam en Haarlem ontstond een conflict over de betaling van grafelijke tolrechten. Nadat op last van de Graaf van Holland in 1434 een dam in de Schinkel werd gelegd werd

het rechtstreekse scheepvaartverkeer vanaf Amsterdam sterk bemoeilijkt. Over die dam werd in 1515 een overhaal gemaakt, ook wel overtoom genoemd, waar kleinere schepen overheen getrokken konden worden.

Overtoomse Sluis

Ten tijde van Lodewijk Napoleon werd er in 1809 ter plaatse van de overhaal een schutsluis aangelegd, de Overtoomse Sluis, waardoor er doorgaand scheepvaartverkeer mogelijk werd. Met het drukker worden van de scheepvaart werd omstreeks 1900 ook deze sluis een obstakel. In 1942 werd deze uiteindelijk vervangen door de Nieuwe Meersluis, die sindsdien de scheiding vormt tussen de Schinkel en de Nieuwe Meer. Het hoogteverschil in het waterpeil is 20 cm.

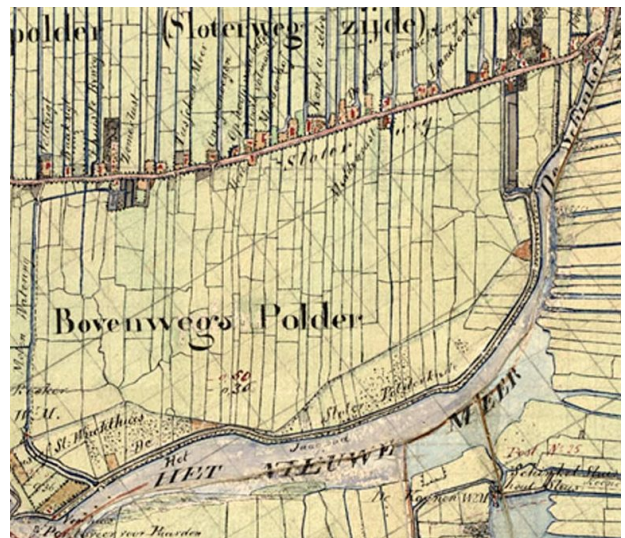
Het jagen van een hooischip door de Kostverlorenvaart langs het jaagpad van de Baarsjesweg; 1907. Foto: Bernard F. Eilers – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Jagen van schepen

Voor de komst van stoomschepen en motorschepen voeren er voornamelijk zeilschepen. Bij een gunstige windrichting konden deze zich zelf voortbewegen, maar bij tegenwind kon er op een smalle vaarweg niet gekruist worden en moesten de zeilschepen voortgetrokken, gejaagd, worden. Het jagen (voorttrekken) kon met behulp van een paard, maar als dit niet beschikbaar was werd ook mankracht ingezet.

Jaagpad

Ten behoeve van dit jagen van schepen werden op diverse plaatsen in Holland en elders langs de waterwegen jaagpaden aangelegd. Met de komst van de motorschepen raakten deze langzamerhand in onbruik. Maar op diverse plaatsen herinnert de naam Jaagpad nog aan deze

Uitsnede van de topografische kaart met de 'Sloter Bovenwegs Polder' (= Riekerpolder), met aan de onderkant het Jaagpad langs de Nieuwe Meer, rechtsboven de Schinkel; circa 1850.

geschiedenis. Dit geldt ook voor het Jaagpad aan de zuidwestkant van Amsterdam. Dit jaagpad is aangelegd in de het begin van de 19e eeuw, na de aanleg van de schutsluis bij de Overtoom. Het paste in het beleid van Lodewijk Napoleon in 1809 om de faciliteiten voor het scheepvaartverkeer te verbeteren. Er werd toen een deel van het buitendijkse land voor de Riekerpolder ingedijkt. Op de dijk werd het Jaagpad aangelegd. De oever van de Riekerpolder kwam hiermee zuidelijker te liggen dan voorheen. Een deel van het land buiten de polderkade was nu afgescheiden van de Nieuwe Meer.

Bij het Huis te Vraag was al bebouwing langs de oever van de Schinkel, zodat daar niet gejaagd kon worden. Het Jaagpad begon bij het Huis te Vraag en liep door tot aan de oever van de Haarlemmermeer. Na de aanleg van de Ringvaart van de Haarlemmermeer eindigde het Jaagpad daar. Er was een pontje waarmee voetgangers konden oversteken naar de Haarlemmermeerpolder. Het jaagpad liep nu verder langs de oever van de Ringvaart verder in zuidwestelijke richting.

Wandelroute

Het Jaagpad had in het verleden ook al een functie als wandelroute voor Amsterdammers die een eindje buiten de stad wilden wandelen

Wandelaars op het Jaagpad met het 'tweede brugje', gezien in zuidelijke richting. Links is de Schinkel; 1910. Foto: Bernard F. Eilers – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

richting de Nieuwe Meer en/of het dorp Sloten. Vanaf de Overtoomse Sluis of later ook vanaf de Zeilstraatbrug (brug nr. 348) kon eerst de Sloterkade gevolgd worden tot de plek waar vroeger het Huis te Vraag stond. Dit stond aan de oever van de Schinkel nabij de plek waar de Sloterstraatweg in westelijke richting afboog. Dit deel van de Sloterweg heet sinds 1973 Rijnsburgstraat.

Oever van de Schinkel bij de Sloterweg, waar deze naar het westen afbuigt, gezien in zuidelijke richting. In het midden 'Huis te Vraag', links de Schinkel; 1814. Tekening: Hermanus Numan – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Huis te Vraag

De geschiedenis gaat terug tot minstens de 15e eeuw, toen hier een boerenhofstede stond. Volgens de legende zou Maximiliaan van Oostenrijk tijdens zijn pelgrimstocht langs de Heilige-weg naar de mirakelkerk in Amsterdam in

1489 de weg hebben gevraagd. Nadien stond er een handwijzer, waarna het buitenhuis eeuwenlang de naam 'Huis te Vraag' droeg. In de 18e eeuw was er een katoendrukkerij gevestigd. In de 19e eeuw raakte het huis in verval en in 1891 werd het in slechte staat verkerende huis gesloopt.

Veerpontje vanaf de Schinkelkade, hoek Vlietstraat, gezien naar het zuiden in de richting van de Nieuwe Meer. Rechts aan de overzijde Sloterweg 1-7 (na 1973 Rijnsburgstraat), hoek Jaagpad; 1909. Foto: Bernard F. Eilers – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Scheepswerfje en café

Er kwamen een scheepswerfje en een rijtje woningen. Op de hoek met de Schinkel was een Café 'Huis te Vraag'. Dit was gebouwd in 1907 en werd in 1965 gesloopt. Toen verdwenen ook de huizen en het scheepswerfje. In 1967 verrees op de plek hiervan het grote Kantoorgebouw 'De Schinkel'.

Begraafplaats 'Huis te Vraag'

Er naast ligt sinds 1891 de particuliere begraafplaats 'Huis te Vraag', waarin de naam van het vroegere huis voortleeft. Het terrein werd drie meter opgehoogd met 50.000 kubieke meter zand afkomstig uit Muiden. De begraafplaats werd gesloten in 1962, dat wil zeggen dat er niet meer begraven wordt, maar bleef bestaan. Het terrein met de voormalige aula werd sinds 1987 door enthousiaste cultuur- en natuurliefhebbers opgeknapt en is nu een prachtig stukje natuur.

Het terrein van Huis te Vraag is echter groter, achter de begraafplaats ligt nog een boomgaard en een weiland, de totale oppervlakte bedraagt circa 2,5 hectare. Het is een apart poldertje,

Arbeiderswoningen aan het Jaagpad 3-7; 12 april 1926. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

met een eigen gemaal bij de zuidelijke punt van het driehoekige terrein.

Begin van het Jaagpad

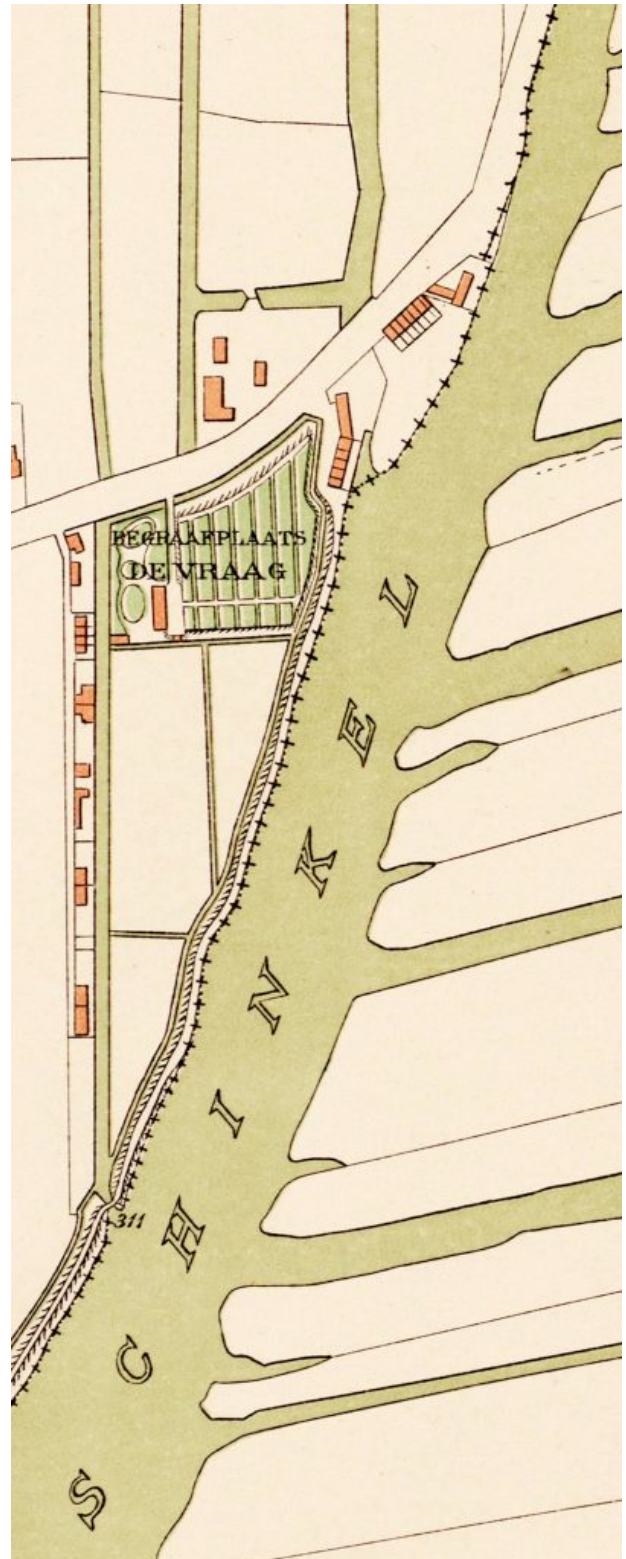
Tussen het kantoorgebouw en de begraafplaats is het beginpunt van het Jaagpad. Van hieraf loopt er een smal pad tussen de oever van de Schinkel en het nog overgebleven stukje polderland naast de begraafplaats. Het zicht op de Schinkel wordt tegenwoordig grotendeels benomen door de woonschepen en -arken die hier afgemeerd liggen. Het is nu een woonbotenwijkje zo net buiten de stadsrand.

Spijtellaantje

Aan het einde van het weiland in het aparte polderkje staat nog een klein poldergemaal. Hier was vanaf 1885 een scheepswerfje van de heer Speidel. Het laantje er naar toe werd naar hem genoemd en is later verbasterd tot Spijtellaantje. De naam is in 1949 officieel vastgesteld. Hier was vroeger ook het 'eerste brugje' in het Jaagpad, een van de karakteristieke hoge brugjes met witte leuningen, waar Bernard Eilers in het begin van de twintigste eeuw mooie foto's van maakte. Op de kaart uit 1900 is dit aangeduid met 'brug 311'.

Ophaalbrug Riekerhaven

Daar voorbij gaat het pad langzamerhand omhoog naar de ophaalbrug over de Riekerhaven. Deze brug is gekomen op de plaats van het 'tweede brugje' in het Jaagpad. Op de kaart uit 1900 is dit aangeduid met 'brug 319'. De ophaalbrug (nr. 307) is naar een ontwerp van de

Uitsnede van een gemeentelijke kaart uit 1900 van de Schinkel met aan de westkant het Jaagpad. Helemaal links het Spijtellaantje. Het groene vlak in het midden is Begraafplaats 'Huis te Vraag', rechts daarvan het begin van het Jaagpad en de scheepswerf die op de plaats kwam van Huis te Vraag.

bekende bruggenarchitect Piet Kramer en is gebouwd in 1950. De brug heeft geen officiële naam, maar werd wel 'Riekerhavenbrug' genoemd.

De blauw geschilderde ophaalbrug in het Jaagpad over de Riekerhaven uit 1950, naar ontwerp van Piet Kramer. Hier lag vroeger het 'tweede brugje'. Foto: Erik Swierstra; 13 juni 2020.

Nieuwe Meersluis

Ook voorbij de ophaalbrug liggen woonboten tot aan de afslag naar de sluis. De Nieuwe Meersluis is hier aangelegd vanaf 1937 en in gebruik genomen in 1942. Deze verving toen de oude Overtoomse Sluis uit 1809 die een flessehals voor het scheepvaartverkeer was geworden. Het gedeelte van de Schinkel waar deze zich langzamerhand verbreedde tot de Nieuwe Meer is de plek die de ontwerpers uiteindelijk geschikt achtten als locatie voor de nieuwe sluis. Dit nadat een eerder plan uit 1919 om de sluis in de Nieuwe Meer aan te leggen ongeschikt was bevonden.

Vijf hoge bruggen

Rechts van het Jaagpad, tegenover de sluis, ligt sinds 1956 het Sportpark Jaagpad (tennispark). Iets ten zuiden hiervan liggen de vijf hoge bruggen van de Ringweg, de Schipholspoorlijn en de metrolijn. Waar deze nu liggen was al in de jaren twintig-dertig de Ringspoordijk aangelegd die bestemd was als goederenspoorlijn. Deze is er in die vorm nooit gekomen en het oude dijklichaam is in de jaren zeventig opgegaan in de nieuwe spoorweg- en wegenstructuur. De huidige Schinkelbruggen zijn gebouwd in 1972 (Ringweg Zuid), de eerste

De nog jonge Nieuwe Meersluis, gezien in noordelijke richting met drie personenschepen. Geheel links het Jaagpad. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

spoorbrug in 1978, de metrobrug in 1990 en de tweede spoorbrug kwam gereed in 2015.

Poort naar de stad

De bruggen functioneren hier ook als een soort 'stadspoort'. Er voorbij gaande kom je echt buiten de stad. Hier strekt zich ook het weidse uitzicht uit op de zich verbredende Nieuwe Meer. Aan de rechterkant, net ten zuiden van het huidige talud van de snelweg, stond tot in de jaren zestig de Uitspanning 'Bella Vista', adres Jaagpad 123 (voorheen A368). Aanvankelijk was de locatie voor de nieuw te bouwen Nieuwe Meersluis ten zuiden van Bella Vista. De vaargeul ligt dicht langs de oever. Er zou dan een dam door de Nieuwe Meer naar de Koenenkade zijn gekomen. Op een kaart uit 1922 is deze aangeduid.

De Schinkelbrug in de Ringweg-Zuid over het Jaagpad vormt een soort stadspoort vanaf de Nieuwe Meer. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

In 1923 ontstond er discussie over de juiste locatie voor de sluis. Uiteindelijk is de sluis noordelijker gebouwd. Het wandel- en fietspad is hier aangelegd in de jaren dertig.

Luchtfoto van de Riekerpolder gezien in noordwestelijke richting, met Tuinpark 'Ons Buiten' en op de voorgrond het Jaagpad met de sportvelden van 'Famos'; 28 september 1937. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Riekerweg en Ons Buiten

Even verderop takt sinds 1936 naar rechts de Riekerweg af. Deze leidt naar de hoofdingang van het tuinpark 'Ons Buiten'. Dit werd hier in 1927 aangelegd, nadat het van zijn oude locatie in de Baarsjespolder moest verdwijnen voor woningbouw. Van het oorspronkelijke tuinpark resteert nog ongeveer de helft, de noordelijke helft verdween voor het dijklichaam van de snelweg. Als compensatie is het tuinpark toen iets verder naar het westen uitgebreid. Vanaf het Jaagpad is het tuinpark niet toegankelijk en

Sportvelden en verenigingsgebouw van 'Famos' aan het Jaagpad 129. Op de achtergrond de Ringspoordijk; juli 1932. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

ook nauwelijks zichtbaar. Er ligt een dichtbegroeid bosperceel dat hier sinds de jaren zestig spontaan is gegroeid, het zogenaamde 'Jaagpadbos'.

Sportvelden Famos

Voorheen lagen ten zuiden van het tuinpark vanaf 1922 sportvelden van de 'Famos' (Federatie Amsterdamse Middelbare scholieren voor Ontspanning en Sport), adres Jaagpad 129. Vanaf 1923 stond er ook een verenigingsgebouw. In 1925 kwam er een botenhuis bij en werden er tennisvelden aangelegd. Zij zijn begin jaren zestig verhuisd naar een modern sportpark elders. Het terrein is in 1962 opgespoten en verder verwilderd. Vervolgens is er een wilgenbos gegroeid.

Luchtfoto van de Nieuwe Meer gezien in noordoostelijke richting. Links het Jaagpad, op het water veel zeilboten; 13 juni 1948. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Weids uitzicht

Aan de linkerkant is er een weids uitzicht op de Nieuwe Meer. Bij alle weersomstandigheden is het mooi. Bij goed zomerweer wordt er ook veel gezeild. De zeilsport is hier al in de eerste decennia van de 20e eeuw populair geworden. Aan de oost- en zuidoostkant van het water liggen diverse jachthavens. Tegenwoordig wordt er niet alleen op 'klassieke wijze' gezeild, maar ook met de surfplank. Het aantal motorboten is echter de laatste jaren groter geworden dan het aantal zeiljachten.

Zuidgrens van Sloten

Sinds de instelling van de gemeente Sloten in 1816 was de Nieuwe Meer de zuidelijke begrenzing. Op oude kaarten uit de 17e en 18e

Uitsnede van een kaart van het Hoogheemraadschap Rijnland uit 1746, met de Nieuwe Meer en de Sooter Polder Kade (later Jaagpad). Duidelijk zichtbaar de grenzen van de Sloterban (geel), met een 'Ton' in de ban van Nieuwer-Amstel aan de noordelijke oever van het water.

eeuw is te zien dat een deel van de Sloterban zich uitstrekte ten zuiden van de Nieuwe Meer, ten noorden van de Koenenkade, wat de grens met Rietwijkeroord (Ryckeroord) was. Daarentegen lag er ook een stukje van Nieuwer-Amstel ten noorden van de Nieuwe Meer. Ongeveer waar het Jaagpad nu in noordelijke richting afbuigt lag een stukje Nieuwer-Amstel, met daarin een ton, t.b.v. de scheepvaart.

Jac. P. Thijsse

De bekende schrijver, onderwijzer en natuurbeschermers Jacobus Pieter Thijsse (1865-1945) was in het begin van de 20e eeuw al een liefhebber van de Nieuwe Meer en de oeverlanden daarvan. Hij was gecharmeerd van de weidse uitzichten en de bloempracht in de bermen van het Jaagpad. In het Algemeen Handelsblad van 5 januari 1908 beschreef hij in een artikel over de 'Parkenquaestie':

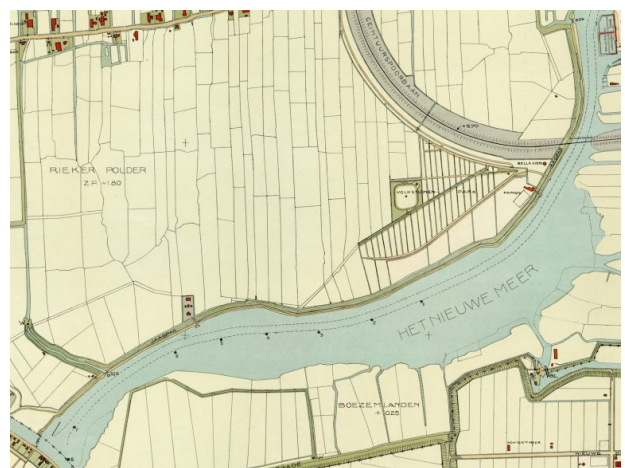
"Op deze manier krijgen we, zonder goote onkosten niet een park, maar een parklandschap met het Nieuwe Meer als centrale waterpartij". Hij wordt ook wel beschouwd als geestelijk vader van het Amsterdamse Bos en De Oeverlanden.

Het bankje van Jac.P. (Jacobus Pieter Thijsse), geplaatst door de vereniging 'De Oeverlanden Blijven!'. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

In 'De Groene Amsterdammer' van 23 maart 1923 beschreef hij de schoonheid van dit gebied en pleitte voor het behoud. Dit onder andere naar aanleiding van de plannen voor de aanleg van een schutsluis in de Nieuwe Meer, die uiteindelijk, zoals Thijsse ook bepleitte, noordwestelijker, bij het uiteinde van de Schinkel werd aangelegd. Ter herinnering aan deze pionier in de natuurbescherming staat er langs de oever 'Het bankje van Jac. P.'. Dit is hier geplaatst door de Vereniging 'De Oeverlanden Blijven!'.

** Zie ook artikel: Het Nieuwe Meer*

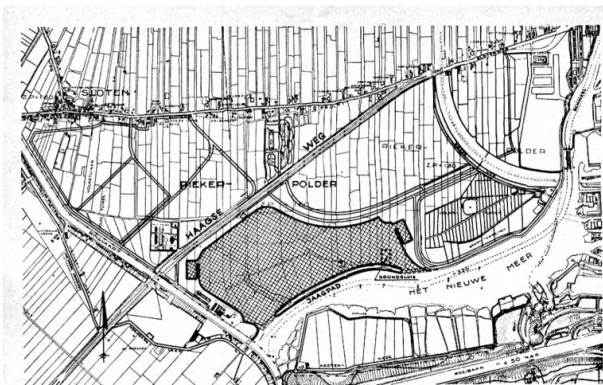

Uitsnede van een gemeentelijke kaart uit 1930 van de Nieuwe Meer met aan de noordkant het Jaagpad, met links Café 'Meerzicht' en de uitwatering van de Riekermolen, rechts daar van het Kruithuis met woning aan Jaagpad 200-201, rechts in het midden het Tuinpark 'Ons Buiten' en daarnaast de sportvelden van 'Famos'. De grijze boog is de Ringspoordijk.

Einde van het Jaagpad

Het Jaagpad maakt enkele lichte bochten en na een lang recht stuk buigt het pad naar rechts en gaat over in de Riekerweg. Aan de rechterkant staat sinds de jaren vijftig het Riekerghemaal, adres Jaagpad 160. Dit zorgt voor de bemaling van het overgebleven deel van de Riekerpolder. Voorbij dit gemaal liep het Jaagpad tot 1956 rechtdoor, waar nu een grote watervlakte is. Door het graven van deze plas is de lengte van het Jaagpad met een derde bekort. Voordat het plan voor de aanleg van de zandwinningsplas er kwam was er in het Algemeen Uitbreidings Plan van 1935 aanvankelijk sprake van dat langs de noordelijke oever sportvelden en volkstuinten zouden komen. Deze moesten met de wijziging van het AUP in 1950 plaatsmaken voor de uitbreiding van de Nieuwe Meer.

Het ontwerp van een grondsluis aan het Nieuwe Meer, met in de grijze arcering de afgraving t.b.v. de zandwinning in de Riekerpolder, waardoor de Nieuwe Meer twee keer zo groot werd; circa 1952.

Riekerplas

Tussen 1954 en 1956 werd een flink stuk van het polderland van de Riekerpolder vergraven tot Riekerplas. Dit ten behoeve van de zandwinning voor het opspuiten van de tuinstad Osdorp. Door de zandwinning heeft de plas een diepte van zo'n dertig meter gekregen. Door het weggraven van het oude Jaagpad is de Riekerplas onderdeel van de Nieuwe Meer geworden. In de zomermaanden wordt hier veel met surfplanken gezeild.

* Zie ook artikel: *De geschiedenis van de Oeverlanden*

Café 'Meerzicht' (ook wel Café Opoe') aan het Jaagpad nr. 241. In de verte het huis Jaagpad 200-201; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het verdwenen Jaagpad

Langs het nu in het water verdwenen Jaagpad stonden nog diverse huizen. Het dichtst bij het huidige gemaal stond ongeveer 400 meter naar het westen het 'Het Kruithuis', het adres was Jaagpad 200-201 (voorheen A390). Hierachter lagen militaire magazijnen, die vermoemd waren als boerderij. Er was een smalspoortje voor transport van materialen naar de oever met een steiger.

** Zie ook artikel: Herinneringen aan Jaagpad
nr. 200 bij de Nieuwe Meer*

* Zie ook artikel: Herinneringen aan het witte huisje aan Jaagpad nr. 220

Circa 250 meter naar het westen kwam er uit noordelijke richting uit de polder een uitwateringsloot, met daarover een voetgangersbrugje. Dit was het 'derde brugje' in het Jaagpad. Hierlangs werd het water vanaf de Riekmolen uitgepompt in de Nieuwe Meer.

Uitsnede van een Minuutplan uit 1820 met de Nieuwe Meer en het Jaagpad aan de noordelijke oever. Linksboven de Riekmolen met de uitwatering.

Riekmolen

In 1636 werd door Dijkgraaf en Hoogheemraden van het Hoogheemraadschap Rijnland aan de inwoners van Sloten, de Vrije Geer en Rieck vergunning verleend om hun landen te bepalen en te bemalen met een "bequame acht-kante wint watermolen". De toen gebouwde Bovenwegsmolen, afgebrand en herbouwd in 1893, bemaalde de polder op windkracht tot de bouw van een motorgemaal naast de molen in

De Riekmolen, ten noorden van het Jaagpad, gezien naar de Sloterweg. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

1932. In de loop van de 19e eeuw werd de polder en de molen ook Riekerpolder en Rieker-molen genoemd, naar de aan de westzijde gelegen polder Rieck, die halverwege de 19e eeuw goeddeels door het Haarlemmermeer was verzwolgen. De polder, Sloter Bovenwegs Polder, Sloterbuitenpolder of Riekerpolder genaamd had een oppervlakte van circa 395 hectare.

De Riekmolen staat sinds 1961 aan de Amstel bij de Kalfjeslaan. Foto: Erik Swierstra; 7 april 2020.

Toen de molen werd gebouwd stond deze op de polderkade langs de Nieuwe Meer. Na aanleg van het Jaagpad in de 19e eeuw kwam de polderkade een stuk zuidelijker te liggen, daarvoor stond de molen ruim 300 meter ten noorden van het Jaagpad.

De schepadmolen werd vervijzeld in 1871 (scheprad vervangen door vijzel) en bleef in gebruik tot 1932, toen er naast een motorgemaal met een ruwolliemotor met centrifugaalpompe werd geplaatst. De molen werd als reserve achter de hand gehouden. Het gemaal werd aangedreven door een ruwolliemotor met centrifugaalpompe. De architect was W.C. & K. de Wit.

De Riekmolen heeft hier ruim drie eeuwen gestaan, van 1636 tot 1956. Voor het vergraven van de Riekerpolder moest de molen verdwijnen. De goed onderhouden molen werd echter niet gesloopt, de gedemonteerde onderdelen werden vijf jaar later, in 1961, herbouwd aan de Amstel bij de Kalfjeslaan. De Riekmolen is hier nog steeds te bewonderen. Het gemaal aan de Riekerweg heeft de functie overgenomen van de vroegere Riekmolen. De Riekerpolder is in 1963 opgeheven als zelfstandig

waterschap. Het adres van de Riekermolen werd aangeduid met A356. Als de Riekermolen er nu nog zou staan, zou hij midden in de Nieuwe Meer staan, ongeveer halverwege de route van de veerboot die 's zomers over de Nieuwe Meer vaart.

** Zie ook artikel: Wat er nog rest van de Riekerpolder*

Café 'Meerzicht' (ook wel Café 'Opoe'), het oude gebouw aan het Jaagpad, gezien in zuidelijke richting naar de Nieuwe Meer; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het nieuwe gebouw uit 1937 van Café 'Meerzicht' gezien in zuidelijke richting naar de Nieuwe Meer; jaren dertig. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Café Opoe

Nabij de uitwatering stond vanaf halverwege de 19e eeuw 'Café Meerzicht', ook 'Café Opoe' genoemd, het adres was Jaagpad 241 (voorheen A394). De bijnaam was ontleend aan de beheerster, Cornelia Jongbloed. In 1937 werd het oude kleine gebouw, na te zijn afgebrand, vervangen door nieuwbouw met twee etages. Voor de wandelaars langs de oever van de

Nieuwe Meer was dit een geliefde uitspanning met een mooi uitzicht op de polder Meerzicht aan de overkant, nu onderdeel van het Amsterdamse Bos. In de zomer van 1956 was het voor het laatst open. Ook dit café moest wijken voor de zandwinning.

** Zie ook artikel: Het Jaagpad, Café Opoe*

Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder gezien in oostelijke richting, met overzetveer naar het Jaagpad; juni 1953. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder

Het Jaagpad liep nog 300 meter door tot aan de Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder. Hier was een pontveer naar de overkant. Er naast lag nog een klein pontje, waar voetgangers konden worden overgezet naar de Nieuwe Meerdijk. Van hieraf kon je rechtsaf naar Badhoevedorp of linksaf in de richting van Schiphol gaan.

Erik Swierstra, augustus 2020

Werkgroep Historie Sloten-Oud Osdorp

Informatie is ontleend aan

** het blad 'Oever', van de vereniging 'De Oeverlanden Blijven!'; zie ook:*

www.oeverlanden.nl/archief/

** de beeldbank van het Stadsarchief*

Amsterdam, zie ook: www.archief.amsterdam/beeldbank/

** de cultuurhistorische verkenning van het gebied groot amsterdamse bos; november 2017*

Zie ook:

** www.slotenoudosdorp.nl/de-geschiedenis-van-de-oeverlanden/*

** www.slotenoudosdorp.nl/het-nieuwe-meer/*

Luchtfoto van de Nieuwe Meer en omgeving gezien in noordoostelijke richting. Links boven de Ringspoordijk. Links van de Nieuwe Meer het Jaagpad. Onderaan de Ringvaart; 5 juni 1931. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Beelden van het Jaagpad 'toen en nu'

Oever van de Schinkel bij de Sloteweg, waar deze naar het westen afbuigt, gezien in zuidelijke richting. In het midden 'Huis te Vraag', links de Schinkel; 19e eeuw. Tekening: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De Schinkel gezien in zuidelijke richting op de plek waar de Rijnsburgstraat (voor 1973 Sloteweg) afbuigt naar het zuidwesten richting Sloten. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

Hoek van de Sloteweg 33 en het begin van het Jaagpad met de huisnummers 1-4; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het begin van het Jaagpad bij de Rijnsburgstraat (voor 1973: Sloteweg). Links het kantoorgebouw de Schinkel, op de plaats waar tot 1890 Huis 'te Vraag' stond. Rechts de begraafplaats Huis 'te Vraag'. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

Jaagpad langs de Schinkel, met links in de verte de Begraafplaats 'Huis te Vraag'. Rechts in de verte de tramremise; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Jaagpad gezien in noordelijke richting, met rechts woonarken in de Schinkel. Op de achtergrond het kantoorgebouw de 'Schinkel', links daarvan begraafplaats 'Huis te Vraag'; 10 oktober 1974. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Jaagpad met het 'tweede brugje', gezien naar de Schinkel in oostelijke richting; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De blauw geschilderde ophaalbrug in het Jaagpad over de Riekerhaven uit 1950, naar ontwerp van Piet Kramer. Hier lag vroeger het 'tweede brugje'. Foto: Erik Swierstra; 13 juni 2020.

Jaagpad met het 'tweede brugje', gezien in noordelijke richting. Rechts de Schinkel met zeilschip; 1910. Foto: Bernard F. Eilers – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De Schinkel gezien vanaf de Nieuwe Meershuis naar het noorden, met aan beide oevers woonarken. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

De nog jonge Nieuwe Meersluis, gezien in noordelijke richting met drie personenschepen. Geheel links het Jaagpad. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De Nieuwe Meersluis met oude en moderne bedieningspost. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

Jaagpad bij de nog nieuwe bruggen in de Ringweg-Zuid over de Schinkel; 26 februari 1975. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De Schinkelbrug in de Ringweg-Zuid over het Jaagpad vormt een soort stadspoort vanaf de Nieuwe Meer. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

Wegens brandstofschaarste gesloopte bank aan het Jaagpad. In de verte links het gebouw van 'Famos', in het midden de Uitspanning 'Bella Vista', adres Jaagpad 123. Erachter de Ringspoordijk; 1945. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het Jaagpad bij de Schinkelbrug, die ligt op de plek van de vroegere Ringspoordijk. Links stond tot de jaren zestig de Uitspanning 'Bella Vista'. Foto: Erik Swierstra; 21 augustus 2020.

Het Jaagpad langs de Nieuwe Meer met zeilboten, gezien in oostelijke richting, met nieuw geasfalteerd fiets- en wandelpad; juli 1939. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het Jaagpad langs de Nieuwe Meer met Hollandse wolkenlucht en uitzicht naar het oosten. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

Jaagpad met bankje, gezien in westelijke richting; 26 februari 1975. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

Het Jaagpad langs de Nieuwe Meer met weids uitzicht en Hollandse wolkenlucht, gezien naar het westen. Foto: Erik Swierstra; 22 augustus 2020.

De Riekmolen, met zicht in noordelijke richting op de Riekerpolder. In de verte de Sloterweg en links het dorp Sloten; 1922. Foto: J. van Eck – Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De Riekmolen staat sinds 1961 aan de Amstel bij de Kalfjeslaan. Foto: Erik Swierstra; 7 april 2020.

Ringvaart van de Haarlemmermeerpolder gezien in oostelijke richting, met overzetveer naar het Jaagpad; juni 1953. Foto: Beeldbank Stadsarchief Amsterdam.

De aansluiting van de Nieuwe Meer op de Ringvaart van de Haarlemmermeer, gezien vanaf de Nieuwe Meerdijk in oostelijke richting. Aan de overkant was tot in de jaren vijftig het einde van het Jaagpad, met een overzetveer. Foto: Erik Swierstra; 5 april 2020.

Zie ook: <https://slotenoudosdorp.nl/het-jaagpad-langs-de-schinkel-en-nieuwe-meer/>